

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No. 11, Vol. 30., listopad-November 1996.

Lad. Rusek:

LISTOPAD

Už černou kresbu stromy obnažily
a všechny radosti, jimiž jsme v létě žili,
odnesli ptáci, kteří mizí v hejnech...
Podzimní číše naplnit mne nech,
ať šlávy léta se ozvou na jazyku,
když přijímám po starém dobrém zvyku
našemu přátelství... Na všechna dobrá přání!
Teď život v přírodě se stáhne do kořánů.

"Pane vrchní,
to víno jsem si
u vás objednal
už skoro před
hodinou!"
"Vy nevíte, že
čím je starší,
tím je lepší?"

Tato pamětní deska se nachází na Pečkově paláci, na rohu ulice Politických vězňů a Washingtonovy. V této tak smutně proslulé budově, kterou během okupace prošli a kde byli mučeni tisíce československých vlastenců, se nachází v této době obchodní oddělení ministerstva průmyslu a obchodu. Ve sklepení je dokumentační záznam činnosti Gestapa během okupace českých zemí. Obsahuje, mimo jiné, originály všech nacistických vyhlášek během okupace. Rovněž tak je zachováno deset cel a proslulý "biograf," kde byli zatčeni vlastenci týráni. Tento památník je přístupný na požádání vrátného.

Bude vás zajímat Gouging by Prague cabbies now legal

BY DAVID ROCKS
Special to The Globe and Mail
Prague

TORONTO - Před nedávnem přistály na torontském mezinárodním letišti dvě české dívky, Karla a Karolína. Nejely se podívat na Niagarské vodopády, ale přiletěly sem pracovat.

Jedna z nich měla v ruce pracovní povolení vydané na základě smlouvy s jistou italskou firmou. Druhá měla jen turistické vízum s tím, že podobnou smlouvu podepíše až zde. Pracovní smlouva zněla na zaměstnání tanečnice. Po přiletu je „zaměstnavatel“ ubytoval v hotelu, na místní poměry asi tak IV. kategorie. Druhý den je odvezl na jejich příští pracoviště. Obě dívky se zhrzoily. Uprostřed prapodivně vypadající průmyslové lokality byl bar, ve kterém tancovala velmi spoře oblečená děvčata všech barev pleti. Karla i Karolína měly ale štěstí. Došlo jim, kde a v čem se ocitly, utekly a daly se do kontaktu s místní českou komunitou. Ta pomohla v tom nejzákladnějším: našla děvčatům nocleh v ubytovně Armády spásy, na pokoji, o němž se dělily s deseti dalšími ženami. Ubytování ale jen dočasně. Co dál? Už věděly, že zde zůstat bez legálních procedur nemohou. Naštěstí pomohla rodina, poslala nějaké peníze a tak si zde dívky aspoň udělaly krátkou dovolenou. Vrátily se bohatší ne sice o dolary, ale zcela jistě o dobrodružnou životní zkušenost.

Karla a Karolína byly jistě velmi naivní a nezkušené, když si představovaly, že budou sedět v přepychovém nočním podniku oblečeny do večerních šatů a tančit se stárnoucími gentlemany - evidentně představy ovlivněné hollywoodskou produkcí ze 40. let. Legálně lze totiž do Kanady přijet za prací či k trvalému pobytu v zásadě jen ve třech případech. Buďto zájemce sponzoruje rodina, nebožde chce podnikat a vykáže se patřičnou sumou, kterou zde hodlá do podnikání investovat, anebo má profesi, která patří mezi ty v Kanadě vyhledávané. Kanadské imigrační úřady mají dlouhý a různorodý seznam těchto profesí. Zcela jistě se ale nevyplatí věřit tomu, že by v Kanadě byl nedostatek tanečnic v nočních podnicích. MJD 21/11/96

Spojené státy ani neviděly

VALAŠSKO (Praha, 19) - O tom, že šikovný podvodník působí i na území vstetinského okresu, se v minulých dnech přesvědčili někteří důvěřiví Valaši, když maršovali na slíbený odjezd do Spojených států za prací. Zatím neznámý pachatel, který v průběhu letních prázdnin vystupoval jako zástupce agentury JOB z Valašského Meziříčí, důvěřivým občanům nabízel zprostředkování práce v USA, případně zajištění letenek. Inzeráty tohoto typu dokonce zveřejnil v regionálních tiskovinách. Na tyto služby samozřejmě vybíral patřičné zálohy. Šok čekal poškozené občany ve chvíli, když se ve stanovený čas dostavili na uvedené adresu vyzvednout letenky a na místě zjistili, že firma neexistuje. Celkem byly vybrány zálohy ve výši 91 tisíc korun. „Zatím se nám nic bližšího zjistit nepodařilo. Máme asi deset poškozených, předpokládám však, že se tento podvod ještě zvýší. O pachatelích zatím víme pouze to, že hovořili česky,“ řekl Valašským novinám odp. J. Keř z valašskomeziříčského oddělení Policie České republiky. Zmíněná podvodnická firma měla být registrována na živnostenském úřadě Okresního úřadu v Tachově. Na základě výpisu však údajné policie nic nezjistila, neboť jména majitelů firmy byla falešná. MJD 21/11/96

Czech Fund vstupuje na kanadský trh

Praha (CTK) - Společnost Brno Broker Group oznámila, že uvedla na kanadský trh Czech Fund, první domácí otevřený investiční fond registrovaný v Kanadě. Podle agentury Reuter je nový fond vybaven kapitálem 22,4 milionu dolarů a bude působit zejména v oblasti institucionálních investorů prostřednictvím makléřské firmy Brenark Securities. Czech Fund je v Kanadě registrován jako investiční fond u Ontarijské komise pro cenné papíry (Ontario Securities Commission).

„Jedná se pravděpodobně o první fond, který bude řízen přímo na lokálním trhu na základě zkušeností, na rozdíl od rozhodnutí činěných daleko od místa uskutečňovaných investic,“ uvádí Reuter.

Nový fond se bude zaměřovat na domácí akcie, které budou představovat kolem osmdesáti procent jeho portfolia. Zbývající pětinu budou tvořit obdobné investiční operace zejména s maďarskými a polskými akciemi. MJD 21/11/96

Once back, a group of drivers surrounded the passenger until, fearing for his safety, he finally paid the inflated fare and took a bus home.

Indeed, the situation is so bad that Prague Mayor Jan Koukal, when asked whether the uncontrolled prices would hurt the city's reputation as a tourist destination, replied: "I'm quite sure that it won't affect the image of Prague, because in this sense it's already quite bad."

Koukal has in recent years led the fight to clean up Prague's taxi business, and this year succeeded in requiring that all cabs install meters with printers, so passengers can more easily document grievances. Nonetheless, few visitors know about the regulations, and taxi stands in tourist areas of central Prague are controlled by groups of drivers who refuse to take anyone who speaks their language.

And while the mayor oversees the city council, which passed the measure deregulating prices, he said he was personally against the step. Lifting price controls, Koukal said, will do nothing to rein in the city's renegade cabbies.

"There can't be just a free-market solution," Koukal said. "You have to put in some other regulations, not of prices but about licences and especially a kind of control system."

One fear is that fares won't be determined by the invisible hand of the market, but rather the strong arm of the driver, who will charge whatever he thinks the individual customer can bear. The law does say that fares must be posted on the cab's door, and that a driver must adhere to those rates. The Ministry of Finance said, however, that a cabbie could post more than one price and charge different passengers various rates.

"This is certainly no good for customers; they'll get overcharged, surely," said tax advisor Milan Lorincz. "If you need a taxi urgently, you'll find one, but you'll have to pay what they ask."

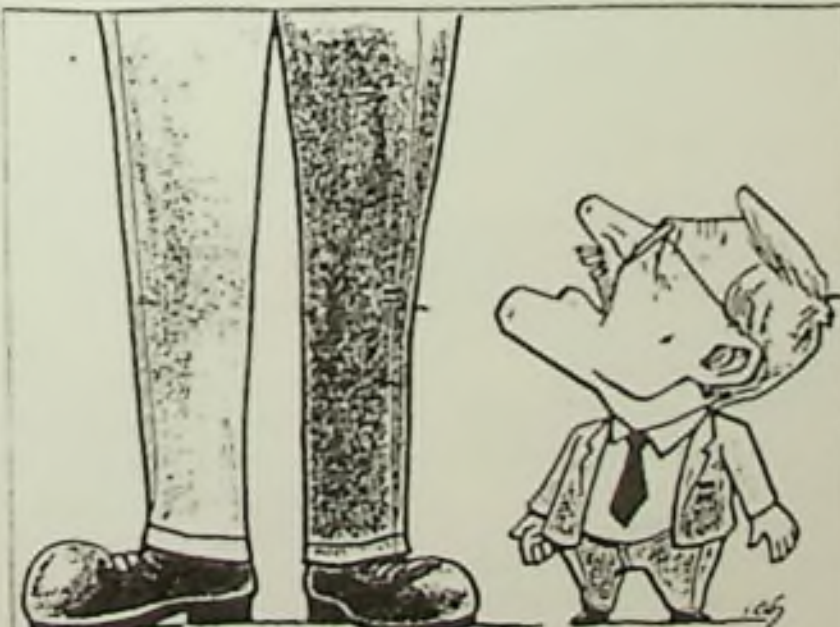
The two largest taxi dispatching firms - whose drivers generally follow the rules and charge legal fares - plan on a new rate of about 16 crowns (59 cents) a kilometre. But most independent drivers say they expect to charge foreigners at least double whatever rate they set for Czechs, and many Czechs believe that anyone who is well-dressed or in a hurry might end up paying the same.

"Maybe it isn't fair," acknowledged driver Vladimír Dlouhý. "But taxi prices elsewhere in the world are higher, so why shouldn't foreigners pay more here?"

Globe and Mail, November 20, 1996

MANŽELSKY

- Oženil ses?
- Ano.
- A jak se cítíš?
- Jako v divadle - scéna za scénou.

Miloši, mám pocit, že mi začínáš přerůstat přes hlavu...
Lubomír VANĚK

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.

Tel. /905/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave.,
Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	\$ 19:00
USA, jako tiskopis ...	\$ 22:00
zámoří, jako tiskopis ...	\$ 24:00
USA, letecky ...	\$ 28:00
zámoří, letecky ...	\$ 34:00

Čtenářům v České republice: Dobro-
volné předplatné lze zaslat na:
Pavel Svoboda, Na Vyhliďce 175,
252 63 Rostoky u Prahy.

Muklové »žebrají« na pomník

Když v listopadu 1989 bývalí političtí vězni z láboru Nikolaj postavili na Václavském náměstí v Praze kříž s trnovou korunou a zasadili papu-
dekové cedule se jmény popravených do země, všichni jsme si slibovali, že
se utvoří sbírky na vybudování místa, které by se stalo důstojným memento-
tem. Ostudou tohoto národa však je, že dodnes se nepodařilo shromáždit
tolik peněz, aby zde byl konečně postaven nízký kříž o průměru cca 6 met-
rů, na němž by byla umístěna bronzová deska se jmény popravených. Upo-
sřed kříže měla být bronzová ruzice, v níž by byl při slavnostních příle-
žitostech zapálen »věčný oheň«.

Pokrobně nedůstojná situace je u severní zdi Dabčického hřbitova v Praze 8,
kde stojí pomník obětí rudoého teroru, který byl financován převážně ze zahra-
nic. Byl postaven k uctění památky desítek zavražděných a umučených poli-
tičtích vězňů v letech 1948 - 1989, kteří byli v jeho okolí pohřbeni. Pohřebiš-
tě, až do listopadu 1989 i jiné, je dnes upraveno jen ze třetiny a k dokončení
opravy celého areálu je třeba minimálně dvou a půl milionu korun. Bývalí
političtí vězni se musí o pomoc obracet na parlament, vládu i na pražský
magistrát, a tak vlastně »žebrají«, aby bylo z čeho pohřebišťe dobudovat.

Je hezké, že jsme přijali zákon o protikomunistickém odboji a odporu pro-
ti němu a že 27. červen byl vyhlášen jako Den politických vězňů. Nikdo
nemůže, jako to dělali komunisté, stavět jeden pomník vedle druhého. Nevidím
však nic špatného na tom, uctít památku komunistických obětí. Jednotlivci
sponzoři však raději podporují sportovce, a za fest let existence nebyl tento stát,
řídýně s pravicovou vládou, schopen vyčlenit každý rok určitou částku k
důstojnému uctění obětí. Jediným, kdo se (paradoxně) nabídl, že na pohře-
biště politických vězňů z padesátých let finančně přispěje, je akční poprav lidí
komunistů ká strana, dnes její nástupčí KSCM.

Smutnou tečkou za vším je fakt, že se vloni našla řada menších měst, která
chcují postavit pomníky Miladě Horkové, jež byla jako první žena u nás
komunisty popravena. Nakonec se to podařilo až v České Lípě u příležitosti
45. výročí její popravy. Tři dny po odhalení prvního minipražského pomníku
dr. Horkové v den výročí její násilné smrti, neznámý pachatel v noci barvou
zatemnil podstavce i desku pomníku. To svědčí o tom, že existuje řada lidí, kteří
si nenadí komunistické zlo přimlouvají a jsou ochotni ze svých úspor radši přispět
na postavení monumentu generalissimá J. V. Stalina.

Josef Marcz

Touha po staré vlasti přiměla zná-
mou montredlskou krajaniku, pí. Marii
Žďákovou, že se odstěhovala na stá-
lo do Plzně. Styká se jí po přáte-
lích v Kanadě.

Dne 21.11.96

se v Kitcheneru, Ont. do-
žila 90ti

let známa

krajanika pí

Markéta

Šťarková.

Její manžel

Karel /nar.

26. 1. 1905/

zemřel 4.9.1990. Oba patřili od 30.

let k nejobětavějším krajanům.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

V Ottawě žijící Boris Čelouský /nar. v

r. 1923 v Ostravě-Heřmanicích/ studoval

německé archivy a shrnul podstatné věci týkající se nás v knize "So oder so"
s podtitulkem "Řešení české otázky podle německých dokumentů 1933-1945". Má
543 stran a vyšla v Ostravě. Jinak "Alternativa" přinesla jeho článek o Lu-
borovi Zinkovi /nar. r. 1920 v Klapém v Libochovic/, který je i dnes jedním z
nejvážnějších kan. novinářů českého původu. --Jan Sammer rozeslal kopii nřle-
zu Ústavního soudu z 11.7.96, který se týká neprávem zabaveného majetku v ČR.
Adresa: 1103-100 Antibes Dr., Willowdale, Ont. M2R 3N1. --Z B.C. došla zpráva, že
svičková paní Zdeny Velvarské je stejně vytečná, jako svíčková paní Vaňkové
v Torontě. Velvarští žijí v Abbotsfordu, BC. --E. Jarošová z Toronta vydala dal-
ší knihu: "Orlické podhůří v deníku žurnalistky". --Jan Mišek z Vineland, Ont.
napsal delší článek pro texaský "Hospodář". Pochází z Hluky u Uh. Hradiště. --
Frank Stronach není sice našeho původu /je býv. Rakušan/, ale jako šéf firmy

Magna International

je známý. --Vánoční

oběd montredlských se-

niornů bude i letos. In-

formace: 737-0932. --

Uvažuje se o uzavření

dvoustranné smlouvy o

sociálním zabezpečení

mezi Prahou a Ottawou.

Jednáni začnou v r. 97.

--Machovi žili ve Zbo-

rově u Zábřehu na Mora-

vě v r. 1680. Jiří Ma-

cek s rodinou poimoro-

ví exulanti/žijí ve

Vancouveru, BC. --Výtečná

česká jídla mají ve

Full House Restaurant,

337 Somerset W. v Ot-

tawě. Vaří Suzu Frýšková.

Populární český generální konzul dr. Petr Dokládal byl 20.
října t. r. v Montreálu přijat do "Religious and Military
Order of St. Catherine of Sinai". Na našem obrázku jsou
zleva: dr. P. Dokládal, jeho paní Jana, jeho rodiče a "teta"
Zdenka Kentová, která reprezentovala montredlské krajaný.
Slavnostního banketu se účastnili také 4 důstojníci čes-
ké armády, kteří jsou v Kanadě na školení. Foto: A. Fogl.

Krajané ze Švýcarska budou mít nárok na sociální dávky

Praha (vonn) - Tento týden ČR uzavřela smlouvu se Švýcarskem, podle které budou obyvatelé uznávat doby zaměstnání občanů pro přiznávání sociálních dávek. Tato úmluva vstoupí v platnost, jakmile bude ratifikována parlamentem obou států a umožní vyplácet našim krajanům, kteří se vrátili do ČR, švýcarské důchody. Také naši občané budou moci několikrát za život změnit trvalé bydliště mezi ČR a Švýcarskem a součet jejich důchodových pojištění jím vytvoří nárok na důchod.

Tato sympatická žena, 60, z K. Vaní, hledá přítele do 65ti v Kanadě či USA k dopisování.

Zájemci mohou psát do redakce tohoto listu. Diskrétnost bude zachována.

- Není pravda, že se vyhýbám práci. Já ji jenom zbytečně nevyhledávám.
- Na otázku soudce, zda chýlil navrhovatelku za krk, odpověděl, že ji za něco vzít musel.
- Nemohl jsem se rodně plně věnovat proto, že aktivně chováni množství králiků, z nichž někteří jsou březí.
- Již několik let trpím chronickou nervovou chorobou. Utláka jsem nebyl, lečím se sám, hlavně užívám alkoholických nápojů. Od svého zrazení však nemám možnost se léčit a cítím se čím dál víc ochablý.
- K mé agresi došlo kvůli rozpuštění vlády, protože tím pádem jsem měl čas vrátit se do čekárny a jednu mu ublížit.
- Výše trestu se mi zdá přiměřená, ale tak pro pět let!
- Dne 2.2. jsem nastoupil do práce z důvodů osobních. Neměl jsem totiž žádnou chuť do života, protože jsem se rozešel s dívkou, dále mě bolel zub a noha.
- Žádám o odklad nástupu výkonu trestu, jelikož mám velké slušný výdělek.
- Pane prokurátore, doufám, že mu ten soud dopadne dobře, aby se vrátil včas, ještě než budeme zabíjet, protože prase je už akorát. Drtíme mu palec, i když byl lump.

Alois Zhavitel

Z mládí sochaře Albína Poláška

Frenštátský rodák, umělec, výtvarný jinec Alois Polášek, žijící nyní ve Winter Parku na Floridě, doživa se 14. února 1959 osmdesátiletým věkem svého života prožil v Americe kam odjel v roce 1901. Pracoval tam nejprve jako dělník v továrně na výrobu otlářů v La Crosse a po třech letech dostal se na základě předložených prací na Akademii výtvarných umění do Philadelphie, kde studoval sochařství v letech 1906-1910. Na konci studií získal v soutěži Prix de Rome cenu Rimai což znamenalo supendijní tříletý pobyt v Římě. Po návratu z Říma mu nabídl místo profesora sochařství na Art Institute v Chicago, kde pak vystavil mnoho významných děl. R. 1950 přestěhoval se do vilky ve Winter Parku, kde však byl tebež ráce raněn mrtvicí. Život mu zachránili, ale na nohy nepostavili. Polášek je ochrnut na spodní části těla a na levé ruce. Je upoután na vozek, který mu umožňuje pohyb v tomto nestěs. u nabídl mu byt valá jeho žánré a sekretářka, sochařka a spisovatelka Ruth Sherwoodová manželství aby měla možnost starat se co nejlépe o mistra. pro jehož umění měla mimořádné porozumění. Pacient toto rozhodnutí přijal. Tato vzácná žena bohužel již v r. 1952 zemřela, čímž se

jen zvětšil počet ran, které našeho krajanu posílaly ve vysoké věku. Bylo jich dost. Byl nucen vzdáti se sochařské činnosti, která byla hlavním zdrojem jeho celoživotního štěstí, musel upustit od vybudování Haje slovanských pohanských bohů ve své zemi, ztratit možnost návratu do rodného kraje, o kterém vždy hovořil s nadšením jako o nejkrásnější koutku světa, a konečně pozbyl i manželku, která mu mohla být mocnou oporou ve stáří.

Albín Polášek narodil se 14. února 1879 ve Frenštátě p. R. Jeho otec Josef byl tkalcem a oženal se s Petronkou Knězkovou. a až se odstěhoval do Vádné, kde měl mladšího bratra a sestru. Po dvou letech vrátil se však do Frenštátu a koupil si domek v Marjánské ulici. v němž provozoval tkalcovství. Se svými výrobky jezdil po tehdejších způsobů vozem na trhy až do Uher. Mimo koňho brávil si sebou na cestu vždy některého ze svých chlapců. Kterým měl sedm: Josefa, Rudolfa, Františka, Emila, Jana a nejmladšího Albína. Po něm narodila se ještě Anna jako osmé a poslední dítě.

A. Polášek před odchodem do Ameriky

Pořadí zrušil oběd a kromě práce v hostinci zabýval se malým polním hospodářstvím. Ve svých pěti letech začal se Albín baviti malováním po

Poláškův dům na náměstí ve Frenštátě, kde Albín prožil své mládí (uprostřed pravé části obr.)

stav, z nichž si sestavoval betiem. Betlemářství bylo tehdy ve Frenštátě velmi rozšířeno i Betlemský malířství. Je Petr, Jan Lidák, Vincenc Stejskal, Peregrin a Eduard Vašek, ale také Ant. Bažák, Viktor Filip, Jan Hanák, Leop. Gensler, Jan a Martin Petr, Jan a Josef Reček, Alois, František a Petr Štěpán, nejdele Jan Bartoš, Jan a Ant. Harabáš, Alois Kobliha, Ferd. Ložák a Jos. Stejskal. Albín pracoval nejraději za peci. Když jeho bratři odešli do školy, aby mohli používat jejich bates. Postavy stávl na šindel, zavěšeny nad stropem. Kreslení a malování bylo jeho největší zálibou již v době předškolní. Albínovi bratři stavěli v době vánoční dlouhý betlem na prkna pod strop, jak bylo všeobecným zvykem. V rohu jurby byl chlév, na stěně po pravé straně dědina, po levé straně město. Holi zvlášť František si vypůjčovali vazy v různých domácnostech, napodobovali je a svůj betlem stále doplňovali, takže patřil k největším ve Frenštátě. Později jej doplňovali i Alcin, který nymfo tam maloval a někteří jiných betlemů, z nichž dva dokonce prodal jeden do Těche a druhý do Burdovic.

Když začal chodit do školy, místo opisování číslic a

prismen s tabule na předložku na tabulku raději kreslil. Všeobecně se očekávalo, že z něho bude příkladný žák a pořádek dobrý malíř. Ve svých třídách se však píeslal učni a škola z-mednřval, zvlášť když mu ve 13 letech zemřel otec ve věku 48 let. Starší bratři byli už ve světě a do-ma zůstali osm dčelců, matka a sestra Anna. Misto učni odcházel každé odpoledne s kravaty na pasu do Lánského, kde velmi rád zpíval národní písně, vyzpíval ze dřeva různé figurky a na podzim pekl "pečky" (brambory). Pro tebežší práci si sám sestavil z nebezpeču ohle dčelců, většinou však pracoval ohýječanu kádlov, kterou dovedl hravě vyřezat na konci tyčky v plotě lidskou podobu. Do zahrádky mezi rúže nasadil několik kořuluk a na ty pak upevňoval svoje figurky. Z jeho tehdejších prací se zachovala dřevěná soška ředitele měšř. Školy Josefa Chocholá, která je dnes ve své primitivnosti znamenitým protějškem k Poláškovu uměleckému dílu. Boj Slovanský s Germánstvem", které bylo po 47 letech posaveno jako vzrálé dílo skvělého umělce právě před Chocholovou školou. 159/2x196

Z České republiky Stále není jisté, zda hrabě Waldenrode dostane zpátky lesy, které vlastnil na Semílsku. -- Jedná se o otevření Českého kulturního střediska v Užhorodě. -- Jiří Málek sdělil C. Mašínovi do USA, že prez. Havel byl před časem vyškrtnut ze seznamu členů Konfederace politických vězňů. -- "Český týdeník" napsal, že hromadné rozkrádání podniků a bank je dědictvím komunismu. -- Pohraničníkům, kterým se dokáže, že v temných letech střídali na přehajících občany a způsobili jejich smrt, hrozí nyní vězení. V jednom případě byl utíkáječkou voják střelbou poraněn, odvezen zpět z německého území, odsouzen k smrti a popraven. -- Na protest proti stávajícím poměrům dal tenorista Peter Dvorský výpověď SND v Bratislavě. -- Spis o nezákonnostech býv. šéfa StB A. Lorence má 20.000 stran, ale žije na Slovensku. Souzen asi vůbec nebude. -- Karel Schwarzenberg, býv. šéf Kanceláře prez. ČR, žije v Čimelicích, kde se věnuje vodnímu hospodářství. Obnovil býv. sádky. -- Čeští evangelíci pomohli finančně obnovit modlitebnu pro krajanů v ukrajinské obci Bohemka. Osada, stále převážně česká, leží 180 km severně od Oděsy. -- Svatý Hostýn byl vykraden. Zmizely ostatky sv. Jana Sarkandra. -- Slovensko dluží podle knih České obchodní bance 11 miliard korun. Mečiar má geniální návrh: dohodneme se, že si vzájemně nic nedlužíme a začneme od čistého stolu. -- bžhem festivalu "České divadlo" vystupuje tento měsíc v Bratislavě devět špičkových českých souborů. -- Římonové si u Sabinova na Slovensku postavili svépomocí katolický kostel. Duch. správcem je P. Vojtěch Kmec, 80. -- Občané Chocně, Vysokého Mýta a Litomyšle považují 14ti-denník TRS za užitečný a nezbytný. Odpovědným redaktorem je Mgr. Ivan Hudeček, Tisová 20, 565 52 Č. Heřmanice, s pomocí manželky Evy. -- Pohlednice by si rád vyměňoval J. Kříž Box 25, 507 24 Dětenice, Czech Republic. -- Známý je Rehabilitační ústav v Kladně u Vlašimí. Projde jím ročně na 1.000 obětí úrazů a autohavarek. -- Prodejny v centru Prahy si nemohou dovolit vysoké nájmy a zvláště v oboru potravin se stěhují do předměstí. V centru přibývá heren, italských zlatnictví a pod. -- Rodinný pivovar Bernard v Humpolci se díky dobré kvalitě dostává na zahraniční trhy. Existuje od r. 1597. Tři majitelé /S. Bernard, Josef Vrána a R. Šmejkal/ zvýšili výrobu piva pětkrát od r. 91. Mají čilé oddělení pro styk s veřejností. -- Býv. zámek Emy Destinové ve Strážnici. Nežárkou se stává cílem turistů ze zahraničí. Její busta byla odhalena v Č. Budějovicích. -- Jan Jolík měl "80".

Jiří Traxler se po letech vrátil pro swing

Praha - Skladatel, aranžér a Vlach, psal písničky pro pianistu Jiří Traxler, který ve R. A. Dvorského a žije od roku čtyřicátých let spolupracoval 1949 v Kanadě, s potěšením přijal novou desku Bláznivý den. Tu z jeho skladeb sestavily a nazpívaly sestry Havelkové. "Žádná z písniček nebyla mladší než padesát let," řekl o desce Traxler a přiznal, že se tak vlastně až po dvaadvaceti letech dostal k vlastnímu autorskému albu.

Traxlerova éra je spojena se swingem, hudbou, která má kořínky v jazzu a zůstala trvalou láskou dnes čtyřiaosmdesátiletého jiskrného muže, otce dvou dcer. "V letech 1927 a 1928 jsme doma v Táboře měli takovou malou dvoulampovku, na kterou se dal chytit Londýn. Poslouchali jsme s bratrem taneční kapely, které měly velice blízko k americké muzice," vzpomíná Jiří Traxler na svou hudební inspiraci. "Byla to muzika s pulsujícím rytmem. Melodie, které se nad ním vezou, měly zvláštní stých v harmonizaci. Objevovale se tam prvky jazzu, takzvané blue tóny, a to mě draplo," říká Jiří Traxler. Bylo to jiné než dobová taneční muzika, která do Čech přicházela přes Rakousko a Německo a již vévodily slágru typu Viděl jsem Helenu v bazénu. O Traxlerově hudebním osudu - tatínek z něj chtěl mít právníka - definitivně rozhodla deska Louise Armstronga. "Našel jsem ji v Táboře v obchodě, který prodával kola a šicí stroje. V rohu měli štos desek. Potřebovali se jich levně zbavit," říká Jiří Traxler. Vybral si Armstronga, zaplatil dvě koruny a běžel si desku domů přehrát. "Byla to Armstrongova první verze West End Blues. Vždycky když si na tu chvíli vzpomenu, přeběhne mi mráz po zádech. Poprvé jsem se potkal s pravým jazzem a pak už jsem přesně věděl, o co jde," říká Traxler o svém životním přelomu.

Ovšem otec jeho nadšení nesdílel. "Seděl u stolu, četl Národní listy a kouřil doutník. S přibývajícím tóny Armstrongovy hudby oblak dýmu stále hustl. Otec pak noviny odložil a řekl: 'Kluku pitomej, jak to můžeš pořád poslouchat?'" vzpomíná Jiří Traxler se smíchem.

Písničky začal psát nejprve pro kamarády z trampské osady na Lužnici, ale později, ovlivňován stále více jazzem, skládal pro swingový orchestr svého bratra.

"Ten se vyvinul na poměrně dobrou věc a v pozdějších letech byl zván na plesy do Prahy," říká Jiří Traxler, který souběžně chodil do hudební školy na klavír. Nejvíce se naučil při práci s orchestrem. "To byly skutečně hudební semináře. Co jsem napsal, kluci zahráli, mohl jsem si ověřit, co je dobře a co špatně," vysvětluje skladatel. Do Prahy ho pozval tehdejší muzikolog a propagátor jazzu Emanuel Uggé, jemuž zařadil mladíkovu jazzové citění. Jiří Traxler začal spolupracovat s orchestrem Gramoklubu, osvětové kulturní společnosti, jejímž členem byl například Karel Čapek (měl prý ohromnou diskotéku afrického folkloru).

"Pak se do toho připlétl Jaroslav Ježek, R. A. Dvorský, Karel Vlach a najednou jsem plul v swingovém proudu, který tenkrát byl dost mohutný," říká Jiří Traxler. Když v roce 1949 opouštěl republiku, protože nechtěl žít v socialistickém režimu, nechal za sebou ve vlastní Brně - woogie, Růžové brýle. To si pamatují a další evergreeny, k nimž se jako technický kreslíč v Kanadě už nevrátil a které letos výtečně oživil kvartet sester Havelkových. "Mají styl a samy sebe neberou moc vážně. To se projevuje v příjemném ležérním postoji k muzice. Když zavřu oči, slyším, že ty písničky zní úplně stejně jako kdysi," pochvaluje si Jiří Traxler. MFD 8/11/96

VLADIMÍR VLASÁK

CHTELA JSEM ZHUBNOUT, TAK JSEM ZAČALA JEZDIT NA KONI. VÝSLEDEK BYL VYNIKAJÍCÍ. KUŇ ZHUBNOL O PATNÁCT KILO!

Maturitní ples rodinné školy v Neratovicích. Uprostřed krásných dívek je jejich oblíbený třídník, Mgr. Jiří Knížek z Mělníka.

Vláda o majetku spolků stále nerozhodla

Praha (mkl) - Vláda se večera nedokázala na své pravidelné poradě shodnout na tom, kterým spolkům a jakým způsobem by měl stát vrátit majetek, který jim po roce 1948 zabavili komunisté. Premiér Václav Klaus přitom již minulý měsíc tvrdil, že vláda o vydání majetku rozhodne do týdne. "Stále ještě hledáme kritéria výběru těchto spolků. I když jsme si základní kritéria dnes na vládě řekli, tak se ukázalo, že přepsat je na papír nebylo možné," oznámil po jednání vlády premiér. MFD 17/11/96

Tomáš Baťa koupil zpět celý svůj znárodněný podnik

Praha (haj) - Podnikatel Tomáš Baťa získal zpět celý svůj podnik, který byl znárodněn v roce 1948. Baťova firma International Footwear Invest totiž včera podepsala s Fondem národního majetku smlouvu o koupi posledních třiceti procent akciové společnosti Baťa ČR za čtvrt miliardy korun. Baťa tak od roku 1991, kdy byla uzavřena původní smlouva na sedmdesátiprocentní podíl, zaplatil za svůj znárodněný podnik celkem 817 milionů korun.

"Restituční zákon se nevztahoval na majetek právnických osob, proto byl společný podnik Baťa ČR postupně prodán panu Baťovi za účetní hodnotu. Dnes byla privatizace ukončena," řekl předseda Fondu národního majetku Roman Česka.

Společnost Baťa, která je jednou z největších obuvnických firem na světě, ročně prodá zhruba tři sta milionů párů bot. Asi sedesát procent z celosvětové produkce obuvi vyráběné v továrnách Baťa přitom nese jinou

značku. Česká republika je nejvýznamnějším odbytištěm v Evropě, neboť zde firma umístí zhruba tři miliony párů bot, což představuje čtvrtinu celoevropského prodeje Baťovy obuvi. Na domácím trhu má přitom Baťa zhruba pětina podíl a ještě letos hodlá otevřít čtyři nové prodejny.

Z postkomunistických zemí pronikl Baťa na trhy Slovenska, Polska, Maďarska a první prodejnu chce do konce roku otevřít i v Moskvě. MFD 17/11/96

Veselé vánoce a
šťastný nový
rok přeje

Baťa

O LETCÍCH

Josef Hanák z
Ratíškovice se

NAŠE ROVY

8. 11. účastnil besedy s gen. Josefem Pavelkou ve Velkých Pavlovicích, okr. Břeclav. Při nedávné návštěvě královny Alžběty II. v Brně, byl to právě gen. Pavelka který ji v uniformě RAF letce uvítal. J. Hanák poznamenal, že přes svůj věk /83 let/, je gen. Pavelka velmi vitální a dobře se poslouchá. Na besedě byla také paní Lidka Kovářová, roz. Uhlíková, dcera Antonína Uhlíka. /Obrací se býv. přítel jejího otce, aby se ozval na adresu "KL". /--Máme pěkné fotografie z 1.9.96 z Pardubic, když se tam plk. Zdeněk Škarvada z Ostravy sešel s mechanikem Kašparov "Bleriot", dále foto Peřín, Ant. Lišky, K. Mrázka a F. Fajtla /všichni jsou generálové v.v./, foto plk. Chmelíka, Jan Prokopa a Vyhniše, dále jiné s gen. Šiškou, gen. Hlučkou a plk. Dubce. Jiný záběr je ze Slaného z 28.9.96, když tam za přítomnosti an. let. attaché odhalovali pomník padlým letcům za války. Vzdáná je též fotografie z Č. Budějovic z 20.9.96, když tam v Jihočeském Muzeu odhalili pamětní desku k 80. výročí narození plk. let. Jiřího Maňáka, DFC a 115. výročí narození jeho otce prof. Jaroslava Maňáka. --Foto Jarý Saxla máme také na Bahamách z r. 44, kde byl u 111. OTU v posádce č. 20 /s Ryšánkem, Kaválkem, K. Ottou, Vlad. Slánským a Janem Šustrem/. --Historik Slávek Letal se na sjezdu rodáků z Jiřkovice u Brna sešel s M. Liškutínem. Letos v říjnu byl na zájezdu v Anglii a navštívil Imp. War Museum, RAF Museum v Hendonu, byl na Let. dni v Duxfordu a dokonce si prohlédl Londýn. --Gen. Vlad. Nedvěd dostal k 28. X. Řád Bílého lva. Měl mu jej osobně předat prezident V. Havel, jako poslednímu válečnému veliteli čs. 311. RAF perutě. Vláda se nemohl na Hrad dostavit osobně, ale poslal fax, v kterém jménem všech býv. příslušníků perutě p. prezidentovi poděkoval. --K úmrtí plk. Standy Krause, nám

Vladislav Volánek, býv. navigátor 311. čs. perutě RAF za války, zemřel v Torontě 1. listopadu 1996. Několik měsíců po té, co se dověděl, že v rodě Jaroměř si přátelé mysleli, že je už dávno na Pradě Boží. V polovině června t.r. byla totiž tam beseda s čs. zahraničními letci, které se z Kanady účastnil Bob Velvarecký, mimo gen. A. Šišky, gen. S. Hlučky a plk. O. Špačka. Byl to Vel-

varský, který zalitoval, že místní rodák Volánek se z Toronta na besedu nedostavil. V té době byl už nemocný a proto cestovat nemohl. Vladislav se narodil 14. 12. 1915, po gymnáziu šel na pražskou techniku. V r. 1939 odešel spolu s V. Liškou přes Slovensko a Maďarsko na Střední východ. Jako letce-navigátor se dostal ve Francii k letectvu a později v Anglii sloužil u 311. čs. bomb. perutě, pod čísl. 787322 a 83241. Na naléhání nemocné matky do ciziny po únoru 48 neodešel, ale v r. 1958 byl v Anglii a po 20. 8. v Anglii zůstal. Jen se svou paní, zatímco syn Zdeněk s paní a dvěma dětmi s ním emigroval do Kanady až v r. 1981. Když do Kanady přišel, bylo mu 53 let, ale nedal se odradit a začal od nuly, jen angličtinu poměrně dobře ovládal. Nejprve se pustil do prodeje textilu, pak do TV, ale pak s paní zakotvil na 10 let jako provozovatelé restaurace v budově ont. asociace architektů. Do důchodu odešel až v r. 1972. Jeho paní Zdena mu byla věrnou družkou a pomocnicí; pocházela z Roudnice n. Labem, studovala ve "Vesně" v Pardubicích, ale Vladislava poznala v Jaroměř. V. Volánek byl v r. 91 povýšen symbolicky na plk. v.v. V Jaroměř byl znám jako všestranný sportovec /kopaná, hokej/ a jeho přátelé tam jistě budou zarmoucení, když se doví, že zemřel. Jeho paní Zdeně vyslovujeme naši upřímnou soustrast.

Jaroslav Saxl sloužil za války v RAF pod č. 788519 jako radiotelegrafista. Smrti unikl několikrát, ale nevyhnul se jí nedávno v Praze při loupežném přepadení jeho danku. Při tom on i jeho paní přišli o život. Narodil se 8. 9. 19, v Praze. Z Jablonce n. Nisou přijel býv. velitel gen. K. nespiš v Praze. Pro svou přátelskou a veselou povahu byl oblíben.

sdílel F. Mlejnecký z Anglie, že byl jedním ze čtyř Sokolů z Rožďalovic, kteří v r. 39 odešli do zahraničí bojovat za svobodu vlasti. Vedle Mlejneckého to byli také Josef Vyhnišek a Josef Doubek. Dověděl jsem se, že plk. Kraus měl být v příštím "vánoce" povýšen na generála a že napsal knihu "Za svobodu třemi světy" - vše podle správy Boba Velvareckého. --Jaroslav Lančík z Přerova /otec tam byl starostou/ přišel o život jako letce v Anglii a Gestapo doma vyvraždilo celou rodinu jeho matky; otec přežil a po válce se s ním stykal Jenda Toncar. --Stále nemáme poněti, kolik bude stát symbolický náhrobek plk. J. Beroušského v Brookwoodu. Zatím zjišťujeme jaká bude mrdlní a finanční podpora. Čestou předsedkyní Fondu bude jeho dcera Olga, která žije ve Švýcarsku. --"Aero Revue" č. 53 měla dokumentární článek o Josefu Menšíkovi, nar. 19. 11. 1917 ve Skačanově, okr. Topolčany. Sloužil u 312. perutě. Byl sestřelen 8. 6. 41 nad Francií, ale přes Španělsko a krutý internační tábor Miranda/ se dostal zpět do Anglie. /Něco podobného se podařilo i F. Fajtlovi a J. Jakubcovi. /--J. Prokop doporučil na MO, že J. Páteček byl povýšen na plukovníka. Pí. Worden, dříve Pátečková, si chce přečíst rukopis plk. J. Prokopa "ČS Odysea". --Dosud žijící členové 313. čs. perutě se sešli v Praze. Z Jablonce n. Nisou přijel býv. velitel gen. K. nespiš v Praze. --V Lomnici n. Popelkou je otevřena výstava k 50. výročí tragické smrti plk. Františka Truhláře. Vernisáž je 28. 11. Je tam také výstava o am. B-17.

Dne 19. 7. 96 zemřel v Praze plk. Josef Adam, nar. 10. 10. 1913 ve Vídni. Sloužil jako pilot u 68. perutě RAF, pod č. 78-8008 a 149567. Jeho otec pocházel z Brtnice a byl ruským legionářem. Po přinylouce v Ji- hlavě se mladý Josef stal pilotem v Prostějově a sloužil na Slovensku. Později byl instruktorem v Prostějově a v Nitře. Do Polska odešel už v březnu 39 /s Jáchou, Kučerou a Votrubou/. Musel do Ciz. legie ve Francii a byl v sev. Africe. V Anglii byl vynikajícím letcem-stíhačem u 68. angl. perutě. Po válce se vrátil pln nadějí do vlasti, tušil, že život nebude lehký, ale s ohledem na rodinu do ciziny po únoru 48 neodešel. Měl potíže v 50. letech a nerad o nich mluvil. Udržel svou rodinu pohromadě vychovával se svou paní Helenou dvě dcery. Ty, podle všech známek, odešly po sovětské invazi v r. 68 do Holandska. Josef Adam byl v květnu 1991 vyznamenán Řádem gen. M. R. Štefánika a o dva roky později jej poctila francouzská vláda vyšším vyznamenáním. Často svým přátelům zdírazňoval, že Francie nezapomíná. A měl pravdu. V posledních dvou letech na sjezdu býv. válečných letců nechodil pro nemoc. Jeho žena je uložena v kolumbáriu v okovického hřbitova. Jeden z mladších českých historiků, kteří se zajímají o naše letce v Anglii za války, k tomu poznamenal: sas odešel jeden z těch krásných mladých chlapců. Paní Heleně Adamové vyslovujeme jménem válečných kamarádů Josefa naši kondolenci.

Čs. personál v Receiving Wing u RAF Babbacombe, 21. února 1941: zadní řada zleva-Schwarz, Vycha, Mikuláš, Liškutín, A. Staněk, Říha, Dimek, O. Havlík, Páncíř a Šotola. Prostřední řada zleva- Brit, Pernica, Pavlík, Vrtiš, Stach, Vokurka, Chocerský, Valdšek, Kocfelda, Osenský-Ossendorf a Brit. Sedící zleva- J. Sapák, Vendl, Z. Kopecký, Šíma, Petrášek, Fanta, Brit, Stožes, Melena, Meyer, Holzhauser a Neradil.

O VOJÁCÍCH Už po sestavení str.1 tohoto čísla jsme dostali od plk.B.E.Vazaře z Francie fotografii, jak mu franc. prezident J.Chirac přináší na prsa Řád čestné legie. Foto přineseme příště. — Jenda Toncar navštívil nedávno ve Valašském Meziříčí svého kamaráda J.Doležka. — "Kanadské listy" čte se zájmem náměstkyň ministra obrany, Ing.Hana Demlová. Napsala tato vltádná slova uznání vydavateli "KL": "Váš newstein: elon a životní optimismus je mi vždy povzbuzením, že šim-li nějaké

Co se stalo u Dunkerque

V jednom z letošních čísel časopisu Českého svazu bojovníků vyšla tato nádhavná výzva: Kdokoli by věděl něco o vojínu Aloisi Macoškově, narozeném 13. března 1923 v Konešce v okrese Frydek-Místek, příslušníku brigády štábní rot, který padl 11. dubna 1945 u Dunkerque, necht se ozve nebo napiše. „Právě o této osudové události bych se chtěl s vašim deníkem podělit.“ napsal DNI Otmář Malíř z Havířova.

Alois Macošek byl jeho kamarád od nástupu do čs. zahraniční armády ve Velké Británii, oba byli přiděleni koby řidiči do čety „Skautkaru“. Spolu prodělali také druhé světové války do Normandie ve Francii, kdy se dostali až do města Wormhout, asi 25 km od pevnosti Dunkerque. Zde byla umístěna celá brigáda štábní rot - velitelé v zámku, skautkaristé v bývalé konině. „Jako řidiči jsme byli přiděleni ke styčným důstojníkům, já osobně k poručíku Miličkovu.“ píše dále pan Malíř. „11. dubna 1945 jsem měl službu dozorcího vojína v haraku poblíž kuchyně. Odpoledne za mnou přišel poručík Milička, abych s ním jel na představení velitelství do Arnaboute Cappel. Musel jsem však nejdříve najít za sebe náhradu. Kolem šel zrovna Alois, tak jsem ho poprosil, ať to vezme na dvě hodiny za mě. On se ale nabídl, že by jel raději s poručíkem Miličkou. Oblékl si tehdy k udruv všech vycházkový oblek. Prý je hezký, tak si ho bere.“

O hodinu později dostal přes telefon zprávu, že je vojín Malíř mrtvý. „Ale vždyť já jsem vojín Malíř a jsem živý?“, divil se. Během deseti minut byla prostřednictvím radiovozu informace opravena, jednalo se o Aloise Macoška se známkou T - 3095. „Když projížděl naším dlouhým asi kilometr a vedoucím mezi městečky Le Hieppe a Mille Brugge, začali Němci tuto vyvýšeninu z pevnosti Dunkerque ostřelovat. Alois měl ve zvyku jezdit s otevřenými výhledovými okénky, a když dopadl před skautkarrem granát, vrazil stěpina do okraje okénka a proletěla přes jeho levé oko hlavou. Byl na místě mrtvý, zachránil se pouze poručík Milička. Jakoby ta vycházková uniforma byla předzvěstí toho, že se už mezi nás nikdy nevrátil.“ uzavřel svou vzpomínku na kamaráda z bojů Otmář Malíř, ml. (mun)

Poslední cesta generála Snejdárka

Početná skupina smutečních hostů, včetně osobností z armády i diplomatických kruhů a syna s chotí, vojáci s náručemi květin, armádní orchestr a čestná jednotka vzdali na pražském ruzyňském letišti hold na poslední cestě na půdě rodné země armádnímu generálovi Joselu Snejdárkovi a jeho choti. Vyplnilo se tak přání a sen tohoto muže narozeného roku 1875 v Napajedlech, který zemřel v roce 1945 v marocké Casablanca.

Legendární generál začínal svou kariéru v rakousko-uherské armádě a po několika letech vstoupil do francouzské Cizinecké legie. Ve Francii pak získal nejen důstojnickou hodnost, ale také státní občanství. Za statečnosti a bojové umění na válečných bojištích byl mimořádně povýšován a získal nejvyšší vyznamenání Francie, Maroka a Alžírsko, včetně válečného francouzského kříže s palmou (i se třemi palmami), koloniální medaile Sahara a řádu francouzské čestné legie. Jeho vojáci tvrdili, že strhující moc tohoto velitele spočívala v tom, že nikdy nevelil „Vpřed“, nýbrž „Za mnou“.

Generál Snejdárka se také podílel na budování naší rodící se československé armády. Postupně velel několika divizím a v letech 1925 až 1935 působil již jako generál ve funkcích zemského vojenského velitele v Košicích a v Bratislavě. Po odchodu do exilu v roce 1939 byl dočasně zarazen do aktivní služby v zahraniční československé armádě. Teho roku odjel bojovat do francouzských kolonií v severní Africe.

Občané, kteří prožili první československou republiku, cti památku tohoto generála, velkého člověka, jehož jméno čestně zní v historii naší armády i armády Francie. Když si obyvatelé Napajedel loni připomínali 120. výročí narození a 50. výročí úmrtí generála Snejdárka, řekl představitel Českého svazu bojovníků za svou dobu a účastník bojů u Tobruku, na Blízkém východě i u Dunkerque J. Rusek: „Po vzoru velitele generála Snejdárka jsme stáli u Tobruku v severní Africe, hájili jsme alexandrijský vzdušný prostor, bojovali v pouštích Blízkého východu. Naši vojáci umřeli opět pro Francii... Český voják stál na všech frontách světa. Legionář armádní generál Josef Snejdárka byl jedním z našich vzorů a příkladů. Z nich přýšela síla a věrnost československých vojáků. Chlěbí jsme došláhnout vlastenectví Snejdárkova formátu.“

Načelník Generálního štábu Armády České republiky generálporučík Jiří Nekvasil při pietním aktu na ruzyňském letišti mimo jiné připomněl: „Armádní generál Josef Snejdárka se řadí mezi osobnosti, kterým patří náš dík a obdiv. Plynoucí čas nic nezmění na velikosti jeho činu a aktuálnosti jeho odkazu. Ještě v době, kdy samostatný československý stál byl pouhou ideou či snem, odešel do zahraničí a po boku Francie za něj bojoval se zbraní v ruce. Jeho oddanost Francii nevyklučovala stejné vlastenectví k zemi, ve které se narodil. Armádní generál Snejdárka byl všude tam, kde ho vlast potřebovala... V době smrtelného ohrožení naší republiky nacismem byl již mimo službu, ale přesto odešel do nové války, v níž se také proslavil osobní statečností. Uvědomujeme si, že lo nejceněnější, co dnes v české armádě máme, jsou lidé, zejména mladí velitelé. Oni pokračují ve šlépějích takových vojáků, jakým byl i armádní generál Josef Snejdárka.“

Odešel plukovník Standa Kraus

Ani dnes není ani zolžko uracel se do roku 1940, ve vojenském lázeňském ústavě (v Palastině) sloji nusloupená četu vojáku a její usměvavý velitel podporučík Kraus přichází od velitelství aby přijal hlášení četaře Hubinského a „kpoctě zbraň.“

Podporučík Standa Kraus (v civilu učitel) přišel k nám k Jelenáckému praporu na Středním východě po měsících neúspěšné internace v Rusku. Brzo se stal nejoblíbenějším důstojníkem praporu. Po službě se změnil v kamradu. Posledně s ním bylo v družné besedě za krásných pouštních večerů, dodávaje síly a kuráže.

S ním prodělával boje v Syrii, Západní poušti v Africe a - ovšem - v Tobruku. Později byl znovu v Tobruku jako velitel protiletadlové baterie a instruktor v oblasti protiletadlových děl.

Později v Anglii absolvoval výcvik panovníků a po invazi Francie zúčastnil se bojů u Dunkerku. S americkou armádou pak postupoval západním Evropskou až do Čechu a Plzně. Jižce nestí, že další osvořování bylo dovoleno pouze Rusům. Domů se vrátil společně s klanem Josefem (leicem) - oba jako štábní kapiténi. Odložil uniformu a již v září téhož roku stál opět ve škole před žáky, aby pokračoval v kariéře učitele - jakoby před let války byl pouze mlhavý sen a nemilá přestávka v učení.

Tepnve před nedávnem popsal své bohaté zkušenosti v nově vydané knize: „Za svobodou těmi světladily.“ Standa se dočkal vydání knihy, ale - bohužel - nedočkal se zaslouženého povýšení na generála... To mu bylo upřeno do poslední chvíle. - Když se připravovala moje kniha „Tobrucká knýsa stihacem“ - Standa se s nadšením přihlásil, že napíše úvod.

V poválečné době jsem byl dlouho v písemném styku s „Tobruckou knýsou“ plukovníkem Standou Krausem. Ale teprve při padesátých oslavách ukončení války, ujednali jsme si schůzku v Praze v květnu 1995 a poprvé po více než asi 53 letech jsme se sešli osobně. Bylo to nezapomenutelné setkání. Jásal s několika Tobruckými knýsami odešli jsme se po ukončení obědu do malé hospůdky a při sklenicích piva jsme omládli o půl století... Zdálo se nám na okamžik, že stojíme zase v šotkách a v písku pod žhavým sluncem na okraji Sahara. Nechybělo láochu stz, když jsme si zanotovali naši neoficiální hymnu: Travička zelená...

Podobné sentimentální setkání jsme planovali opět letošního roku. Ale po mém přiletu do Prahy jsem zjistil, že Standovo zdraví slabne. Navštívil jsem ho tedy v červnu v Holíně u Jáchymova, kde jsme opět pokračovali v našich vzpomínkách. Standa ztratil jeho poslední boj 30. října 1996...

Ny zde v Kanadě pochoduje každý rok 11. listopadu k památníku padlých kamradů. Kládeme věnce a vzpomínáme...

Opět „Indianské čelo“ zbraňové listy luniatlickými kvávy, které pak bez života pomalu padají k zemi v podzimmím větru... Občas slzy starých veteránů se setkávají s kapkami listopadového deště... Za zvuku polnice opakujeme všichni společně: „...při západu slunce a každého nána budeme na ně vzpomínat...“

Při vzpomínce na kamrady - přidávám k nim letos dal si jméno „Tobrucké knýsy“ - plukovníka Standy Krause...

Za sebe, za „Tobrucké knýsy“ a všechny přátele chci vyslovit upřímnou soustrast Standovo manželce paní Aleně a rodině...

Tobě - Stando - vzdáváme naposledy „K poctě zbraň!“ Naše řidnoucí řady jsou opět o hodně chudší...

Bož Velvanský, Plk. let. v. v.

Praha, květen 1995: setkání dvou válečných kamarádů po 55ti letech. Zleva: Pí Zdena Velvanská, plk. Bož Velvanský, plk. Standa Kraus a pí Alena Krausová. Oba muži sloužili u 11. pěšího praporu v Tobruku. Sešli se v Praze při oslavách 50. výročí konce 2. světové války v Evropě.

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

Proč ulice Petra Krivky?

„RT“, 18. 7. 96.
V Brně v Novém Lískovci na sídlišti Kamenný Vrch se objevila mezi mnohými novinkami v areálu na Obě 75A nová pošta, kanceláře městské části, budoucí knihovna, lékařské středisko a lékárna, také ulice s málo známým názvem: ulice Petra Krivky.

Při četbě knihy Malebné Kloboucko (Moraviapress Břeclav pro Městský úřad Klobouky u Brna roku 1995) se na str. 307 dovídáme zajímavé informace i

pro Brňany. Kobylský rodák pan Petr Krivka a jeho účast v odboji je osvětlena až po dlouhých čtyřiceti letech od starosty Kobylí Jaroslava Otáhal. Cituji:

„Petr Krivka se narodil v Kobylí 21. 10. 1897. Už za 1. svět. války se aktivně zapojil do boje za ČSR. Stal se dobrovolníkem, legionářem. Bojoval při osvobození Slovenska proti Maďarům. Po 1. svět. válce se oženil a s rodinou žil v Břeclavi, kde pracoval u ČSD.“

Po obsazení pohraničí Němci odchází s rodinou do Brna. Pro činnost v Sokole a další podezření jej zatýká gestapo. Při převozu vyskočí z rychlíku a daří se mu útek

do Francie a Anglie. Účastní se válečných operací a do vlasti se vrací jako osobní stráž a doprovod prezidenta dr. Beneše při jeho návratu z Anglie.

Po dlouhé době odloučení odchází z armády ke své práci vozmistra u ČSD, s vůlí vést novat se rodině. Není mu dopřáno! Již v r. 1949 je zatčen. Jako mnoho jiných s podobným osudem v komunistickém vězení je nařčen z vlastizrady. Nevysvětlitelným způsobem je na něm vynuceno doznání. Po dvouletém utrpění je odsouzen k trestu smrti a 21. července 1951 je kobylský rodák Petr Krivka za přispění komunistické justice popraven. S ním

je k dlouholetým trestům odsouzena i velká část jeho příbuzenstva.

Po rehabilitačním řízení v roce 1968 byla všechna obvinění zrušena. Urna s jeho pozůstatky byla pietně uložena na čestném pohřebišti v Brně. Po dvou letech však byla bez vědomí rodiny přehrážena do společného hrobu a dodnes se nenašla. Zlo vůle režimu tak chtěla vymazat čestného člověka, který svůj život věnoval právě boji za odstranění násilí. Cest jeho památce...“

I Brno utulo pojmenováním nové ulice Petra Krivky památku tohoto statečného člověka.

M. Jarolímová, Brno

Za války zřídili Němci zajatecký tábor pro generály v Janských Koupelech u Opavy. Byl tam polský gen. J. Rommel, který velel Varšavě v r. 39, pak norský gen. Carl Fleischer. Celkem: 26 Angličanů, 32 Poláků a 7 Holanďanů. Tábor byl zrušen v červnu 1941. — V Havl. Brodě vyšla pěkná knížka P. Ant. Bernáčka „Z Čech až na kraj světa“, 158 stran. Tento kněz byl povýšen na plk. v. v. a za války působil ve Francii.

O PARASUTISTECH

2 týdny vzdanou návštěvu: do Melbourne přiletěli jeho váleční kamarádi Josef Šeda a Karel Sebesta. Vzpomínali mj. na svého partyzánského velitele Koupaka. -- V Praze vyšla česká kniha Simona Wiesenthala "Spravedlnost, nikoliv pomsta". Ač se vidí autorovi ozvaly kritické hlasy z USA, zůstal se ho na stránkách "Svobody" nedávno bývalý náčelník zpravodajského oddělení gen. štábu

Válečný parašutista Vladimír Rezníček ze skupiny WOLFRAM žije v pohodě na Moravě. Jeho adresa je: Kunčice p. Ondřejníkem č. 467, 739 13 Přydek-Místek. Na snímku z r. 1992 vypadá moc dobře: jako by kypěl zdravím. Snad pomůže i to, že jeho paní dobře vaří a dcera je lékařkou? Rezníček, černota a Matula ze skupiny WOLFRAM dosud žijí; zbývající tři /Otisk, Bierský a K. Svoboda/ jsou na pravdě Doží. Skupina operovala mezi Brnem a Vyškovem a skrývala se mj. v Líšni a v Kunčicích p. O.

Léto 1996: na zpuštěném dvoře u Penků v Hluku s paní Miladou Penkovou. Vlevo je parašutista Jaroslav Šperl /10161 W. Laird Rd., Beloit, WI 53511-8364, USA/, válečný radiotelegrafista paraskupiny CARBON. Této skupině velel kpt. František Bogataj a jejími členy byli také Josef Vanc a František Kobzák. Měla 2 kompletní vysílačky pod krycím názvem JARMILA, když seskočila 12.4.44 mezi Ratíškovicemi a Vacenovicemi u ilodonína. Až Vanc s Kobzákem se v Rudích 6.5. po obklíčení četníky sami zastřelili, Bogataj se Šperlem se sasloužili o to, že skupina CARBON /vedle skupiny SPELTER/ se považuje za jednu z nejúspěšnějších skupin vysazených ze Západu: vytypovali 23 příjímacích ploch, na které Londýn dodal přes 17 tun zbraní a munice. O to měl značnou zásluhu četář asp. Šperl, který operoval z Kunovic a skrýval se mj. u Penků v Hluku. Statkář Penk s paní Miladou podporovali čs. odboj všemi možnými způsoby a riskovali své životy. Shodou okolností se vydavatel t. l. dostal na vzorný statek k Penkům v létě r. 47 jako praktikant během studia na pražské vysoké škole zemědělské. Neměl tenkrát tušení, že po téměř dvoře chodil také Jar. Šperl. Zkáza pro Penkovo hospodářství nastala po úmru 48: nejlepši sedlák v kraji byl jako kulak uvězněn a majetek konfiskován. Ze vzorného statku se stala ruina, jak dokazuje snímek. Paní Milada Penková by mohla o svých zžitcích napsat smutnou knihu. Za své vlastnictví žádná úmrtí nedostala, ani je nečeká. Její setkání s plk. Šperlem po 52 letech by víc než zajímavé. Bude zas v Hluku veselo, jako dřív?

priletěli jeho váleční
pomínali mj. na svého pa
vyšla česky kniha Simon
provi ozvaly kritické h
náčelník zpravodajského

plk. Čestmír Podzemný. Tvrdil, že za války na jižní Moravě se zap. parašutisty a st. paraskupiny CLAY, inž. Čestmíra Šikoly. Prohlásil nyní, že to byl on, který odhalil a zlikvidoval největšího agenta Gestapa na Moravě, Františka Šmída, alias Velkého Frantu, který přivedl na popraviště na 2.500 čs. vlastenců. Podzemný byl v r. 1971 odsouzen na vedlejší kolej a poslán jako diplomat do vých. Berlína. Žije v Praze. -- "Občasník hist. skupin ZB a R-3" přinesl v č. 4-5 svědectví býv. attaché am. ambasády I. Patche, v němž vyvrátil tvrzení, že Nechanský byl agentem-provokatérem v kon. tajné službě, v letech 48-49. /Svědectví přív. poslal do rukou prez. Havla. / "Občasník shrnul všechny ches dostupné informace do tohoto závěru: "Nechanský pracoval proti komunistům a pro Američany a údajnou spoluprací s Reicinem jenom tuto svou činnost kryl". Nechanský velel za války paraskupině PLATINA a čs. komunisté jej popravili 16.6. 1945.

/Týž den byl popraven Veleoslav Wahl./-
číslo "Občasníku" má články: "Příběh pa-
Jaroslava Klemeše", "Pozadí Eliášova pi-
/včetně svědectví jeho osobního lékaře
Kliky/ a "Vzpomínka na Jaroslava Zelen-
ný Zelený skrýval od června 44 ve své
Nového Města na Moravě záp.parašutist
kého a K.Niemczyka. Skrýval i skupinu
Taky se zasloužil o skupinu TUNGSTEN
nického.--Mila Fialková z Nasavrck nám
že skup.
vysílala
od rolní
slava Ad
Čankovi
chova Tý
val se F

Operace C L A Y

vytlačka: EVA
stefand: Antonia Barthe (vredst)
Jill Stokman
Christa Sikola (redaktor)

úval, spojovateľ, spravodchivý, organizovaný
(pripravil občianske povstanie v púbeľnom
opratom prostredí)
protivo púbeľnosti úvalovúchodno Mareva,
východno Mareva ikamčie Pravor, Valenskú
Medzil, Fúrnatú pod Radhošťom, Vesnu,
Bysticu pod Nosom, Nalokov, Zimú
púbeľoprávny DP: púbeľný úvalovúchodno
úvalovúchodno DP: mez občianskeho úvalovúchodno
východný púbeľný: v púbeľní 12 na 13 dubna

1944 byla zastavena. Přesto však přišel důkaz, že materiál je co nejvíce bez problémů shodný s tím, dle kterého 30. dubna 1944 navštívil redakci spisovatel V. H. K. a požádal o vydání. Po několika dnech se začal text shodovat s budoucím rozsáhlým překladem této věrohodné práce na území Hlavního města Prahy. Vlastní překlad byl proveden v ústředí redakce, která byla v té době v Praze. Vlastní překlad byl proveden v ústředí redakce, která byla v té době v Praze. Vlastní překlad byl proveden v ústředí redakce, která byla v té době v Praze.

0 skautech

13.8. se konalo ve Slezské Ostravě rozloučení s významným skautským činovníkem, br. Pavlem Ženatým, nositelem Řádu stříbrného vlka. Za Ústřední radu se ceremonie účastnily L. Štrofová, Iva Macková a Věra Ševčíková. — Přerovský br. F. Cigánek - ALBATROS sestavil článek pro "KL" pod názvem "Solidarita s akci Maraton naděje". Týká se "Běhu Terryho Foxe", který proběhl v Přerově 9.11.96, ve spolupráci s místními skauty. /Článek obsahoval informaci, že T. Fox uběhl za 143 dní celkem 5.565 km. -- Vidce Svojsíkova oddílů lékař Jan Pisko řekl na konferenci v Praze, že skauti chtějí být spíš prospěšní, než úspěšní. Bylo to k 120. výročí narození prof. A.B. Svojsíka. -- 3. skautská výstava obrázků proběhne v Hradci od 16. do 20.12.96 v býv. kinu Oko. V porotě jsou: T. Pilař, Vlad. Renčín a Lubka Školoud. -- Oldaskauti z Kuklen mají hlavní zásluhu na setkání absolventů Lesní školy Miloty Fanderlíka od r. 45, jako součást oslav 80. výročí založení skautingu v Hradci Králové. Navíc se sešli členové 35. a 6. oddílů po 50ti letech. Novým vidcem Oblastní lesní školy Jiráskovy se

stal Jiří Petráček. Slibně se rozjelo Skautské informační centrum, za vedení studentů Mikše a Rambouska. -- Ozval se Jozef Šteffek-ZELINKÁR, Slovenská nadácia Baden-Powell, Fándlyho 1, 969 00 B. Štiavnica. Poslal seznam zajímavých skautských knížek. -- Místo nového zimního oblečení a obutí si Jiří Krumpholtz-JACK koupil nový psací stroj. Pro skautskou korespondenci, ale manželka se dost zlobí. -- Torontský R. Hanzlík /pův. z Olomouce/ doporučil českým skautům a skautkám čtení knihy H. Sienkiewicze "Pouští a pralesem". Vyšel v Odeonu v roce 1971.

ZEMŘEL BRATR „MARŠÁL“ -
RNDr. IVAN JANČEK CSc

Bratr Maršál se narodil 14. 6. 1921 v Žilině. Po maturitě studoval na přírodovědecké fakultě Masarykovy university v Brně a později na filosofické fakultě Komenského university v Bratislavě a nakonec i na Karlově universitě v Praze. Působil pak jako universitní asistent, profesor, samostatný výzkumný pracovník, ředitel Státního zdravotnického ústavu a krajský hygienik. Učil v Žilině, Bratislavě a v Olomouci.

Na skautskou stezku vstoupil jako vlče, v roce 1928. O čtyři roky později pokračoval ve skautském oddílu, jehož se stal časem rádcem a v roce 1938 vůdcem oddílu, který ilegálně pracoval celou druhou světovou válku. Po válce starší členové jeho oddílu zakládali další oddíly a skauting se v Žilině rychle šířil. Maršál v té době učil na divěm gymnáziu, kde inicioval založení divěch oddílů. S bratrem Michalem založil I. stálou Žilinskou LS a byl jejím instruktorem. Tato LS vyvíjela základ Slovenské ústřední lešní školy. Zastupoval první poválečné slovenské příručky a metodické listy. V roce 1946 se stal skupinářem v Náčelníctvu pro zkoušky junácké zdolnosti.

V roce 1968 byl jedním z prvních, kteří se hlásili k práci v přípravném výboru. Opět pilně pracoval na Lesních školách. Na III. junáckém sněmu v roce 1968 byl zvolen náčelníkem Slovenského Junáka a současně vůdcem Ústřední lesní školy. V Československém Junáku zastával funkce náčelníka chlapeckého kmene. Psal články a další příručky. Byl vždy velkým zastáncem vzájemnosti Českého a Slovenského Junáka. Po celou dobu posledního potlačení našeho skautingu se často scházel s bratry z Moravy a Čech v Beskydské kde dale upěvňovali skautské bratrství a věřili, že opět přijde doba svobody. Vedl na 30 táborů, LŠ a kursů. Obdržel za svoji činnost řadu skautských vyznamenání, vč. Řádu stříbrného vika.

Po poslední obnově byl opět zvolen náčelníkem Slovenského skautingu. Na 5. sněmu Slovenského skautingu se stal doživotním čestným náčelníkem.

Bratr Maršál zemřel uprostřed léta, 3. 8. 1996. Ústředí Junáka zaslalo Slovenskému skautingu kondolenci.

V. Nosek

Br. Antonín Adler,
oblíbený vedoucí
1. oddílu Jiráka
v Náchodě, zemřel
1. listopadu 96 ve
věku 40ti let. Byl
absolventem Jirás-
kovy oblasťní les-
ní školy a členem
137. oddílu Oldskau-
tů Náchod.

Pamětní deska junákům

ČESKÝ TĚŠÍN - Pamětní desku připomínající památku 18 popravených členů skupiny Odboj slezských junáků v neděli na židovském hřbitově v polském Cieszy-ně odhalili zástupci českého skautského a obdobné polské organizace harcerů.

Akce, kterou pod záštitou českého ministra zahraničí Josefa Zieleniece uspořádali zástupci brněnského Junáka, by měla zahájit spolupráci českých a polských sdružení mládeže. Odhalení pamětní desky provázela i celodenní vzpomínková akce v Českém Těšíně, který leží na druhém břehu hraniční řeky Olše. Průvod českých skautů začal u hraničního přechodu do Polska. Odpoledne se pak v polském Cieszyne a Českém Těšíně uskutečnil sportovní a kulturní program Skauting bez hranic. Členové skupiny Odboj slezských junáků byli popraveni těšinským gestapem na konci druhé světové války 24. dubna 1945. Spolu s 18 mladými chlapci z této organizace byli na starém židovském hřbitově v Cieszyne popraveni i další lidé, především polské národnosti. Pracovní skupina, která organizovala pietní akt připomínající tuto událost významnou pro česká i polská hnutí mladých, byla vytvořena přibližně před rokem. Autorem v neděli odhalené pamětní desky byl český kameník Ervin Suchánek. *Милош Чех*

Z České republiky Opavské "Vlastivědné listy" ocenily záslužnou práci historika dr. Ericha Šefčíka, který se narodil 2. 7. 1945 ve slezských Kravařích. --Světící biskup pražský dr. Jaroslav Škarvada posvětil standartu vojenských technických praporní /PTP/ z dob komunistické totality.

Prošlo jimi v 50. letech na 40.000 lidí. --"Moravsko-slezský den" vydává tradiční "Kratochvílné kalendáře. Nový svazek se jmenuje "Čtení na rok 1997". List zavedl pravidelnou rubriku "Židovské anekdoty". Jinak měl nedávno článek "Zoufalý odchod ze Slovenska a Podkarpatské Rusi". Týká se násilné evakuace Čechů v r. 1938. Členové Hlinkových gard byli bezohlední. --Rodi se speciální vyšetřovací team pro banky. Podvody a zpronevěry nabývají drastických rozměrů. --I opatrní zahr. turisté si stěžují, že byli za bílého dne v pražském Metru okradeni. Největší počet kapsářů operuje v okolí Václavského náměstí. --Smutný je článek v "MFD" 25. 10. "Zahraniční investoři odcházejí". Přecházejí do Polska a Maďarska. --Literární revue "Alternativa Nova" má adresu: Sady svobody 4, 746 00 Opava. Řídí ji D. Šajtar. --Karlový Vary jsou dnes ruskými lázněmi a ruský jazyk je běžný na ulici i v nejlepších hotelech. --Řetězové krachy českých bank přinutily podle rakouského tisku /i členy Klausovy vlády, že převedli své úspory do Rakouska a jinam. Jinak se styku mezi lidmi bují korupce. --Averze mezi Klausem a Zemanem nabývá na síle. Hrozí utvoření dvou soupeřících táborů. --V Živanicích u Pardubic poničil neznámý vandal v místním kostele 4 vzácné malby. --Sládek demoloval v parlamentu svůj stůl. Někteří poslanci se domnívali, že se pomínul rozumem a volali sanitku. --Znechucení soudčím politickým stavem v Bratislavě se někteří občané k tisku dovolávají odkazu gen. Štefánika. Někteří mají Janošika za vzor. --Nejlepší obří koláče peče p. Emilie Šilarová v Horní Čermné. I letos se čestně umístila na festivalu v Rožnově. --Čistě známky sbírá Jan

Po nedávném onemocnění papeže Jana Pavla II. se znovu v tisku v ČR objevila předpověď, že pražský kardinál Miroslav Vlk /na obrázku/ se může stát jeho nástupcem..

Historické jádro Šternberku na Moravě je cílem mnohým turistů z České republiky i ze zahraničí. Teprve letos v létě se začalo s restaurací hlavního schodiště do zámku, které se za komunistické vlády prostě sypalo. V býv. konímě zámku má svou galerii mistr malby Libor Vojkůvka, který pokud se týče cestování po světě asi už přetrumfнул rodáka z blízkého Zobřehu, Jana "Eskymo" Welzla.

Abiturienti obchodní akademie v Pardubicích z roku 1948 na svém sjezdu po 48 letech, před radnicí na Pernštýnském náměstí. Z původních 42 řádných studentů se tentokrát zúčastnilo 30. O zdar setkání se mj. zasloužil Ruda Praclík, první vpravo. Ze zámorí přiletěl Lubor Drahošský z Ottavy, býv. ADM kanadského ministerstva pro zahraniční obchod /ministrem byl Hon. Gillespie/. Většina účastníků se vzájemně poznala..

Krásný dárek pro vaši rodinu či přátele!

Otiskův kalendář pro váš domov a vaši rodinu. Na všech stránkách krásné ilustrace, kalendářní gromy, výroby, pranostky, pořádky, české zvyky, obrázky, kresby, fotografie, písničky, křivky, básně a Vaše obchody.

Tato kniha s barevnou obálkou stojí v ČR 99 Kč + poštovné, (v případě, že nám zašlete složenku). Cílem předem částku 110 Kč, pošleme Vám knihu poštou a ušetříte za dobrou.

Vhodná jak pro české členy domů i ve světě tak pro školy, učitelé a žáky.

Objednávky na adresu: Český kalendář, U Pergamenky 8, 170 00 Praha 7 tel. a fax (42-2) 80 36 97

K 50. výročí maturity se letos v létě sešli maturanti reálného gymnázia v Pardubicích. Organizaci sjezdu měli na starost: red. Ivan Ladýž, inž. Vlastík Hutla a inž. Miroslav Janeček z Kanady. Z původních 22ti žije 18. Překvapením bylo, že z Kanady /Thornbury, Ont./ přiletěl inž. Zdeněk Fišer, druhý zleva. První je arch. Daniel Benešovský, 3. inž. Miroslav Slavík, vyzadu za inž. Navrátilkem je prof. Lubor Moravec, 7. je inž. Václav Sammek /už plánuje sjezd v r. 98/, dalším inž. Jan Seifert, MUDr. Lada Trubač z Karlových Varů, Ruda Rejl z Náchoda a plk. Karel Valenta z Pěchřimova. Z profesori žije ještě prof. Josef Svoboda matematik, v Třebíči. Ženy na fotce, zleva: Marie Vodičková, roz. Vrabková a Jarmila Benešovská. /Omluveni byli: C. Beneš, J. Křemendk, V. Hutla a J. Blahna. /Každý účastník dostal perníkové srdce!

MARTINOVO SVĚDČENÍ

Dne 8.10.1987 jsem narukoval k vojenskému útvaru 9124 v Jánské u České Kamenice. Kasárna toho útvaru byla bývalý koncentrační tábor, takzvané Skalní město, kde se v obrovských prostorách ve skalách vyráběly za druhé světové války rakety B1, B2 a 4. V době mé základní vojenské služby byly v těchto prostorách uskladněny různé vojenské materiály, mimo jiné rovněž hlavice strategických raket sovětské výroby SS 20, SS 21, VB 47. Ty jsem viděl na vlastní oči při úklidových pracích těchto prostor. Byl jsem zařazen do první průzkumné výsadkové rotě prvního výsadkového pluku 10. letecké armády. Po absolvování náročného základního výcviku jsem byl 1.3.88 odvelen do Sovětského svazu nedaleko Oděsy, pobočný útvar 44 1736 AL 11, kde jsem strávil pět měsíců ve výcvikovém táboře námořní pěchoty. Kromě nás ze tohoto výcviku zúčastnili výsadkáři z Polska, Maďarska, Bulharska, NDR, Rumunska. Sovětské výsadkáři a tři důstojníci z Kubu zde působili jako instruktoři. Před odjezdem z Československa jsme byli nuceni napsat pět dopisů, každý z nich byl poslán našim rodičům a manželkám. V tomto výcvikovém středisku nás učili pět měsíců opravdu zabíjet. Učili nás střilet, zabíjet nožem i holýma rukama, škrtit strunou. Všude nás pronásledovalo heslo - Zabij nebo budeš zabít. Byli jsme cvičeni pro případ občanské války. V červnu jsme se zúčastnili velkého cvičení zvaného "Pasalovka" v poušti nedaleko afghánských hranic. Deset příslušníků naší čety, otců rodin, kluků, nadšených pro život, se už nikdy nevrátili. Do speciálního letadla nakládali jen černé igelitové vaky. Z mých kamarádů zbyly jen kovové identifikační známky, které jsme nosili na krku. Za toto peklo jsem byl po návratu do vlasti povýšen na desátníka a odměněn krátkodobým volnem k opuštění posádky. Dne 1. srpna 88 jsme byli rozkazem velitele desáti letecké armády generál-majora Peška dáni k dispozici ministerstvu vnitra ČSSR. Dne 2. srpna 88 jsme byli letecky přepraveni do Prahy a zařazeni pod první pohotovostní pluk ministerstva vnitra. Oděni do maskovacího oděvu Z54 včetně červeného baretu, vyzbrojeni samopalem Zorp 61, škorpiemem a plnou zásobou ostrých nábojů jsme měli být připraveni pomoci příslušníkům SNB v nesnázích. Byl jsem mimo jiné svědkem, jak byl vodním dělem smeten reportážní štáb rakouské televize ORF. V zimě 30.1.89 jsme byli posláni na cvičení pohotovostního pluku SNB v Praze. Měli jsme znázorňovat demonstranty, byli jsme převlečeni do montérů, obdrželi jsme čtyři sta litrů zkaženého mléka, které jsme měli házet po příslušnících SNB. Byli to mladí kluci, kteří se teprve začali učit. Měli jsme to i těm mladým ukázat - dát zaplácání náklep, aby se pro příště dokázali v té věře orientovat. Museli jsme křičet různá hesla jako například: Na každém stromě místo listů budou viset komunisti. Měli jsme dovoleno vše. Celou akci sledovali také příslušníci Lidových milic a pozorovatelé oddělení obrany závodu ČKD, Avia, Motorlet. Dále bych chtěl dodat, že naši nadřízení vojáci z povolání byli příslušníci jednotek zvláštního určení pro boj s teroristy. Tyto jednotky jsou cvičeny pro případy únosu letadla a podobně a právě tyto jednotky byly zneužity při zásahu 17. listopadu proti studentům. Během základní vojenské služby k nám hodněkrát přijížděli vysocí důstojníci SNB, StB a ostatních složek ministerstva vnitra, aby nás získali do svých řad. Po zkušenostech, získaných během výcviku, jsme odmítli. Před propuštěním do zálohy jsme byli upozorněni, že vše, co jsme na vojně prožili, musíme držet v naprosté tajnosti. Ještě tři měsíce po návratu do zálohy jsem se musel každých 14 dní hlásit na obvodním oddělení VB, zda jsem se nedopustil ublížení na zdraví či podobného přestupku. Tuto výpověď jsem napsal jako doklad, jakými metodami a psychickým nátlakem jsou cvičeny jednotky prvního uderu, určené rovněž pro ochranu tehdejšího zřízení. Nějakou dobu se mi dařilo žít obyčejným životem. Snažil jsem se myslet na všechno, co jsem prožil, až 3. prosince 89 jsem obdržel povolávací rozkaz. Jako rotný v záloze jsem narukoval k červnovému baretu do Ostravy-Mošnova k třetímu výsadkovému pluku. Tam jsme byli vysokými důstojníky ČSLA, zástupci pro věci politické, tázáni, zda bychom v případě potřeby byli ochotni zasáhnout proti lidem. Toto se sešlo s maximálním odmítnutím. V té době jsem se nesměl vzdalovat z Ostravy, z místa svého bydliště. Stav pohotovosti byl odvolán 18. prosince 1989. Prohlašuji, že nikdy nepozvednu ani ruku proti lidem, kteří se snaží rozbit moc mafie, udělat konečně z naší republiky demokratický stát, kde by se už nikdo nemusel bát pronásledování a represí za svůj názor, kde by se už nikdo nemusel bát podobných masakrů, jak tomu bylo 17. listopadu 89 v Praze.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

ThDr. Karel /"Don Carlos"/ Skalický, profesor filosofie a teologie na Lateránské univerzitě v Římě, se stal děkanem teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. — Na oslavě 28. X. v Curychu promluvil komunisty pronásledovaný právník JUDr. Jiří Šetina na téma "Současné politické situace a problémy naší vlasti". Živočně měl přednášet český ministr spravedlnosti Jan Kalvoda. — Jan Polínek, obětavý rádce a pomocník posrpnových, resident Švýcarska, překonal některé zdravotní problémy. Mrzí ho, že mu "odešel" psací stroj s českými typy. — Mezi krajany ve Švýcarsku je zájem o současné problémy Lužických Srbů. Příslušná adresa v Praze je: Společnost přátel Lužice, P.O. Box 853, 111 21 Praha 1. — Gen. konsultát ČR v Sydney uspořádal oslavu 28. X. v místnostech firmy Bohemia Crystal v Marrickville, NSW. Překvapující byla účast premiéra státu Boba Carra, který nedávno navštívil Prahu. — Petr Krhut, pův. z Ostravy, dnes resident Melbourne, plánuje projekt Austrálie /od severu na jih/ na koloběžce. Je mu 46 let a trasa bude 5.400 km dlouhá. — Německý překlad knihy Jana Křena "Konfliktní společenství: Češi a Němci 1780–1918" /vyšla v r. 1989 v Torontu/ byl vydán v Michově /Oldenbourg Verlag/. — Prahu navštívil oficiálně min. předseda Kazachstánu. Otázka návratu několika set kazachských Čechů do staré vlasti diskutována nebyla. /Tisk to premiérovi Klausovi vytknul/. — Australský novinář V. Vitaliev se po několika pokusech dostal do kancelářské Explosie Semtin a v interview s jistým p. Mokřenem byl ujištěn, že vybušina SEMTEX se už do Lybie nevyvážá. V australském listu "Herald Sun" vyšel 6. 10. 96 článek pod nadpisem "Beer, bombs sell like hot cakes", kde autor tvrdí, že firma čítá 1.000 budov, 60 km železničních kolejí, 200 km silnic a 7.000 zaměstnanců. Tvrdí též, že Pardubice jsou v severních Čechách. — Český polárník M. Jakeš, 45, přešel bez rádka Grónsko, od vých. pobřeží na záp. pobřeží, což je asi 600 km. V r. 1993 došel pěšky jako první Čech na Severní pól. — J. Buršík ze Sydney /Austrálie/ zjistil, že ostrov Gough v Atlantiku, kde chtěl Fr. Bilek ml. usídlit na 10.000 čs. uprchlíků koncem 50. let, měří podle francouzských pramenů jen 91 km; nikoliv 3284 km. Šlo o pokus utvořit "svobodné Československo", po vzoru "Svob. Číny" na Formose. — Jan Rejzl napsal knihu "Good King Wenceslas – The Real Story", 108 stran, s četnými fotografiemi. Vyšla autorovým nákladem v Anglii. Kniha lze objednat za 12,98 liber na: 1st Choice Publishing, St. Wenceslas House, 355 Aylsham Rd., Norwich NR3 2RX, England. Autor a žije v Anglii 30 let a kritici uznali, že oddělil fakta od fikce. — Nápis v ji-tě cestovní kanceláři v Praze: "Take one of our horse-driven city tours. We guarantee no miscarriages." — Jiří /"George"/ Chaloupka je na slovo vzatý odborník v oboru domorodých kmenů v Austrálii. Po té, co ho v r. 95 navštívil prezident V. Havel, stal se v zemi známý. Prostudoval přes 3.000 nápisů na kamenech. Do Austrálie přišel jako sedmdetiletý; dnes je 64 let.

Setkání s exilovou spisovatelkou

V rámci cyklu „Lýdie Romanská uvádí“, který si přes svou nepravděpodobnost našel již svůj stálý okruh publika, se v neděli 10. listopadu uskuteční další ze zajímavých setkání. Tentokrát pozvání přijala exilová spisovatelka Blanka Kubešová ze švýcarského Luzernu.

Autorka, která se v poslední době stále častěji objevuje ve své vlasti, emigrovala v roce 1968. Ještě než se usadila ve Švýcarsku, žila nějakou dobu v Kanadě. K jejím nejznámějším románům patří Horror Hill... jako

zrnko pisku, což je jakýsi deník raného mládí autorky. Součástí setkání, jehož součástí bude i čtení úryvků z děl B. Kubešové vydaných v České republice, bude rovněž prodej nejnovějších knih spisovatelky spojený s autogramiádou. „K máni“ by měla být i nejčerstvější kniha, kterou v těchto dnech „vypouští“ na trh pražské nakladatelství Jutis s názvem Perlový svět. Chybět nebude ani hudba, kterou obstarají učitelé a žáci ZUŠ Svinov. Akce začíná ve 14.30 hodin v obchodní síni UMOh Svinov. (JK)

Spisovatelka Blanka Kubešová /na snímku/ a její manžel Arnošt opustili vlast v r. 68 a usadili se napřed v Kanadě /bydleli na Belgravia Ave. v Torontě a 19. 5. 1969 se jím v nemocnici sv. Josefa narodila dcera Blanka/. Snad z touhy být blíž k domovu se rodina po čase usadila trvale ve Švýcarsku. Snad i proto, že tam vznikla vydavatelská firma Konfrontace, která slíbila vydat některé rukopisy Blanky Kubešové. Přes nepřítel režimu psala v Praze před r. 68 drobná literární pásma pro Divadlo hudby, rozhlas, činohru ND a čs. film. Po té, co ve Švýcarsku vydala "Romanci pro žoržinu", navštívila se svým manželem a dcerou Toronto a 6. 4. 1986 se sešla se skupinou našich krajanů, kteří tehdy měli o exilovou literaturu zájem. To už ohlásila, že další její kniha "Roční dleba" je v rukopise. Otázka: o který Svinov se v článku jedná? /V ČR jsou tři.../

NAŠI V USA

Knihy o třech dílech o emigrantech z okresu Místek na Moravě v letech 1856 až 1900, z pera D. Strnadela, vyšla v Texasu. Stojí US \$33:50 na adrese: M. Matula, 745 Hošek Rd., Victoria, TX. 77905-5637, USA. Obsahuje na 3.000 jmen. — V Lichnově u Frenštátu p. R. uspořádal nedávno stálou expozici pod názvem "Naše naděje je Texas" místní lékař-historik MUDr. J. Šimíček. Dostal v r. 95 čestné občanství státu Texas. — Marie Hočková nám z Winslow, ME poslala zajímavý materiál o JUDr. Jiřím Šetinovi, který založil v Praze "Antikomunistické dokumentační středisko" v kterém budou všechny dokumenty o zločinech komunismu v ČSR v letech 48–89. Edice bude mít 15 dílů, každý o 400 stránkách. Kontakt: JUDr. Jiří Šetina, Na Štěhlavce 20, 180 00 Praha 6. Tel. 02-24 315 153. Jeho otec Jaroslav zemřel v 50. letech v kom. vězení. — Za duchovní správu našich v USA /katolické církve/ je zodpovědný Msgr. Peter Esterka, STD, 300 East Taft Ave., Orange, CA. 92665-4330, USA. Tel. /714/ 998-0251. — Joe Kocáb je tajemníkem "České síně Karlín", 5304 Fleet Ave., Cleveland, OH 44105, USA. Vede také český rozhlas každou sobotu po 2 hodiny na stanici WMII-AM 1260. — Knihy o Karpatkých Rusínech lze objednat na: Carpatho-Rusyn Res. Centre, 406 Main St., Orwell, VT 05760, USA. — Wallenbergovu Medaili udělila letos univerzita v Ann Arbor, MI /Wallenberg tam studoval/ paní M. P. Pritchardové, holandského původu. Před tím byli podobně vyznamenáni: Dalaj Láma a Etie Wiesel. Dotyčná paní zachránila na 150 dětí židovské víry. — Stále v provozu je kostel Moravských bratří ve Vsetíně, TX. Nejaktivnějším v okrese Lavaca je D. Battla, jehož dědeček Štěpán emigroval s rodinou z Jablunky v Vsetíně. — Delegace Frýdku-Místku je na návštěvě v sesterském městě Ames, Iowa. Zdrží se 11 dní. — Na ranči režiséra Miloše Formana v Connecticutu se filmuje dokument "Chuť slávy". Třká se Formana a bude v něm hrát hlavní roli. — Znamenitě vaří v české restauraci Café Pasadena, 1501 Pasadena Ave. S., S. Pasadena, FL. 33707. Tel. 347-1983. Je to poblíž St. Petersburgu a majitelem je p. Patka z Kladna. — Mecenáš brněnských skautů, p. Aleš Kaprál, oslavil 15. 7. své 89. narozeniny. Žije se svou paní Zdenou v Arizoně, ale oba rádi vzpomínají na Říčany u Litvče. — O 3. exilu pojednává kniha dr. J. Kalvody "Z bojů o zítřek. Objektivně na: 9 Greenwood Dr., Avon, CT. 06001-4065, USA. — Sokol Canada uvažuje, že se připojí k Americké Obci sokolské. — List "R. M. News" v Tusconu, AZ přinesl zprávu, že v Torontě skončil svůj život dr. Kurt Freund, 82, který v letech 1945 až 1968 působil v Praze. Vynalezl "phallometrie testing". — Prof. Karel Husa nás pošťoval za článek k jeho 75. narozeninám. Žije poklidně v Ithaca, NY.

Vízum již z Prahy

PRAHA - K výdělečné činnosti na území Spojených států pobíhají čeští občané pracovní víza, o jejichž udělení si musí požádat již v Praze na velvyslanectví USA. Dodatečné vyznění pracovního povolení není možné.

Na základě uděleného turistického víza není legální výdělečná činnost ve Spojených státech přípustná a nelegální práce je velmi důsledně a ostře postihována, varuje ministerstvo zahraničních věcí v prohlášení. MSP 3/11 '96

Křesťanský moravského humoru a srandy:

"Trnky-Brnky", Box 55, 763 12 Vizovice, ČR. US\$10 za rok..

Nejuvětším obdivovatelem "Eskymo" Welzla v USA je zřejmě Jerry Vecka s paní Danou, 28688 Aspen Drive, Conifer, Colorado, 80433-7226, tel. /303/ 838-2163. Vnitřek jejich sribu má celou řadu vzácných předmětů a dokumentů, které se týkají slavného polárníka Welzla a jeho doby. V tisku v České republice byla nadhrožena otázka, zda sám prožil "zlatou horečku" na Yukonu, která vyvrcholila v r. 1896, t.j. přesně před 100 lety. Byl i návrh, že by česká poštovní správa měla na počest tohoto výročí vydat poštovní známku s ním. /Kanada vydala sérii pěti poštovních známek k téměř výročí a postava na jedné z nich se dokonce Welzlovi podobá./ Jan Welzl /překali mu "Arctic Bird" a v eskymáckém dialektu "Mojoek Ojack" /pojídač medvěďů/, se narodil 15. 8. 1868 v Zábřehu na Moravě, jako 16ti-letý zámečnický tovaryš cestoval po Balkáně, pak v r. 1888 musel na vojnu, ale už v r. 1892 byl v Číně a o něco později na Novosibiřských ostrovech, odkud často zajížděl na Yukon. Byl lovec, rybář, velrybář, zlatokop, lékař, velkoobchodník, náčelník eskymáckého kmene a jeho nejvyšší soudce, loďní kapitán, polární badatel a spisovatel. Rok 1928 jej zastihl jako nádeník na kterémsi farmě v Ontariu; došly mu peníze. O rok později byl pozván k dvouhodinovému rozhovoru s prezidentem Masarykem na Lánech. V r. 1929 opustil svou vlast naposledy a přes Hamburk, Montreal, Prince Rupert, Skagway, Whitehorse přicestoval do Dawson City na Yukonu, kde 19. 9. 1948 zemřel. /Kontaktní adresa na Welzlovo Muzeum je: Ing. Ctibor Lolek, U horního rybníka č. 3, 769 01 Zábřeh na Moravě, Česká republika./